

TUKUMA
NOVADA
PAŠVALDĪBA

Tukums
Uz Tukumu pēc smukuma!

Karjeru rekultivācija

Rīga, LPS

2016.gada 12.aprīlī

Indulis Zariņš

Tukuma novada Domes

Teritoriālās attīstības komitejas priekšsēdētājs

Indulis.zarins@tukums.lv

Tel.29241310

Situācija Tukuma novadā

- Tukuma novadā ir **35 smilts - grants** atradnes, kurām ir derīgo izrakteņu ieguves atļaujas.
- Ap **60%** no tām izstrādes laiks beidzas līdz 2018.gadam, tātad **rekultivācija jāveic līdz 2020.gadam.**
- Esam tuvākā smilts – grants atradņu vieta Rīgai, Jelgavai un Dobelei, tādēļ karjeriem piemērotas zemes tiek intensīvi pirktas, ņemot vērā iecerēto Rīgas - Ventspils šosejas rekonstrukciju un izejmateriālu nepieciešamību.

TUKUMA
NOVADA
PAŠVALDĪBA

Tukums
Uz Tukumu pēc smukuma!

Problēma. Kas paliek pēc karjeru izstrādes?

Problēma. Kas paliek pēc karjeru izstrādes?

Problēma. Kas paliek pēc karjeru izstrādes?

Problēma. Kas paliek pēc karjeru izstrādes?

Problēmas risinājums

- Karjeru rekultivācijas fonds - izstrādātāju saistību nodrošinājums.
- Pie dokumentu iesniegšanas atļaujas saņemšanai prasām rekultivācijas veidu, izmaksu aprēķinu šodienas cenās un izpildes tehnoloģiju.
- Piedāvājam noslēgt sadarbības līgumu, kurā paredzam atskaitījumus fondā par katru iegūto m³. Dati iegūstami VID.
- Ieguldījums tiek izmaksāts pēc rekultivācijas veikšanas.
- Ja rekultivāciju jāveic pašvaldībai, šis fonds ir darbu finansētājs.
- Izstrādātājiem, kas noslēdz sadarbības līgumu, tiek piemērotas nekustamā īpašuma nodokļa atlaides.
- Ja izstrādātājs negrib sadarboties un slēgt līgumu, karjers tiek uzskatīts par paaugstinātas bīstamības objektu un nekustamā īpašuma nodoklis tiek paaugstināts.

Līguma atsevišķi punkti

- 3.2. Izstrādātājs, lūdzot izsniegt bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju, saskaņā ar izstrādes projektu, iesniedz Pašvaldībai rekultivācijas darbu ekonomisko pamatojumu (paredzamo tāmi), ko sastāda sertificēts vērtētājs un tas ir par pamatu darbu saistību nodrošinājuma apjoma noteikšanai par 1 kub. m.
- 3.3. Izstrādātāj līdz derīgo izrakteņu atradnes rekultivācijas termiņa iestāšanās brīdim, ne retāk kā reizi ceturksnī (...) no katra izstrādātā derīgo izrakteņu kub.m...EUR nogulda Tukuma novada Vides aizsardzības fondā pārskaitot to uz kontu Nr ...

Līguma atsevišķi punkti

- 3.5. Ja izstrādātājs noteiktā laikā neveic atradnes rekultivācijas darbus, Pašvaldība nodrošina atradnes rekultivāciju, izmantojot iepriekš minēto saistību nodrošinājumu.

3.6. Ja Izstrādātājs saskaņā ar derīgo izrakteņu atradnes rekultivācijas plānu nodrošina atradnes rekultivāciju, Pašvaldība no Līguma punktā 3.3 minētā konta izmaksā Izstrādātājam viņa fondā ieguldītos līdzekļus.

3.7. Pašvaldība finanšu līdzekļus, kas tiek noguldīti Pašvaldības vides aizsardzības fondā, ir tiesīga izmantot tikai derīgo izrakteņu atradņu rekultivācijas mērķiem

Aprēķinu piemērs

- **Karjers «Grantskalni»**
- Piešķirtais ieguves limits
no 2007.gada 16.jūnija līdz 2016.gada 16.jūnijam
- Smilts - grants - 45 000 m³
- Smilts - 320 000 m³
- iemaksa rekultivācijas fondā = 365 000 x 0,06
EUR = 21 900 EUR
- Šādu summu pašvaldība izmaksās pēc rekultivācijas darbu veikšanas un darbu pieņemšanas akta sastādīšanas.
- ~3,5 mēneši buldozera darbs

Rekultivācijas veidi

(izņemot kūdras un sapropeļa ieguves vietas)

- Sagatavojot izmantošanai lauksaimniecībai vai mežsaimniecībai.
- Izveidojot ūdenstilpnes.
- Sagatavojot rekreācijai.
- Sagatavojot izmantošanai citā veidā.

Juridiskais pamatojums,

kas dod pašvaldībai tiesības noteikt saistību nodrošinājumu un veidot savu vides aizsardzības fondu

1. Satversme - 105. pants

«Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu.»

Juridiskais pamatojums,

kas dod pašvaldībai tiesības noteikt saistību nodrošinājumu un veidot savu vides aizsardzības fondu

2. Zemes pārvaldības likums – 3. pants

4) zemes īpašnieks, valdītājs un lietotājs (turpmāk — zemes izmantotājs) nerada zemei kaitējumu un ievēro samērīgumu starp sabiedrības vajadzībām un īpašnieku tiesībām.

Juridiskais pamatojums,

kas dod pašvaldībai tiesības noteikt saistību nodrošinājumu un veidot savu vides aizsardzības fondu

3. Teritorijas attīstības plānošanas likums – 23.pants

(2) Vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā nosaka funkcionālo zonējumu, publisko infrastruktūru, reglamentē teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kā arī citus teritorijas izmantošanas nosacījumus un aprobežojumus.

Juridiskais pamatojums,

kas dod pašvaldībai tiesības noteikt saistību nodrošinājumu un veidot savu vides aizsardzības fondu

4. Par zemes dzīlēm (likums) – 4. pants (5)

Vietējās pašvaldības savās administratīvajās teritorijās:

- 1) *pārrauga derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivāciju*
(pārraudzība visefektīvāk var notikt pie attiecīga līguma esamības);

Juridiskais pamatojums,

kas dod pašvaldībai tiesības noteikt saistību nodrošinājumu un veidot savu vides aizsardzības fondu

5. MK noteikumi 570 „Derīgo izrakteņu ieguves kārtība”

*87.punkts – Rekultivācijas veidu saskaņo ar pašvaldību, izstrādājot šo noteikumu 39.punktā minēto projektu (Tukuma pašvaldības prasība turpmāk būs minētajā projektā paredzēt rekultivācijas izmaksu sadaļu, kas ir pamats saistību nodrošinājuma līgumam) **Pašlaik šis ir visvājākais punkts, jo ir plaši un nenoteikti interpretējams – (39.7. rekultivācijas veids un pasākumi). Risinājums būtu ar vienu vārdu papildināt 39.7.punktu - rekultivācijas veids, izmaksas un pasākumi.***

Juridiskais pamatojums,

kas dod pašvaldībai tiesības noteikt saistību nodrošinājumu un veidot savu vides aizsardzības fondu

6. Civillikums

1691. pants - Saistību spēku bez ķīlas tiesības (1278. un turpm.p.) pastiprina: 1) ar galvojumu, 2) ar līgumsodu un 3) ar rokas naudu.

1725. pants - Ar rokas naudu jāsaprot tas, ko līgumu noslēdzot viena puse dod otrai nevien par galīgi noslēgta līguma pierādījumu, bet līdz ar to arī par tā izpildījuma nodrošinājumu.

Neatrisinātie jautājumi

- Ko darīt, ja izstrādes termiņš jau tuvojas beigām, bet nauda nav uzkrāta.
- Likumdošanas nepilnības, kas atļauj apsūdzēt un pārsūdzēt jebkuru uzņēmējam nepatīkamu lēmumu.
- Tiesas brīva likumu interpretācija.
- Iespēja ņemt būvatļauju dīķa rakšanai līdz 20 000 m³
- VVD inspektoru nodrošinājums ar tehniskiem līdzekļiem (GPS).
- Limita laukuma un atradnes robežu noteikšana

Uzņēmēja un pašvaldības vēlmes

- Samazināt birokrātijas slogu.
- Visus dokumentus kārtot vienā vietā.
- Samazināt negodprātīgu karjeru izstrādātāju skaitu.

TUKUMA
NOVADA
PAŠVALDĪBA

Tukums
Uz Tukumu pēc smukuma!

Paldies par uzmanību!

Rīga, LPS
2016.gada 12.aprīlī

